

Twinning Foundation

DORDRECHT

VARNA

NIEUWSBRIEF - DECEMBER 2015

In dit nummer: **Bulgarse kerst, fotoreportage in Varna, goud van de Thraciërs en resultaten van de handelsmissie in augustus.**

Nieuwe contacten en inspiratie door handelsmissie

Eind augustus vond onder leiding van burgemeester Arno Brok vanuit Dordrecht en de Drechtsteden een handelsmissie plaats naar Varna in Bulgarije. De maritieme sector stond hierbij centraal. De delegatie bestond uit vertegenwoordigers van de regionale overheid, regionale maritieme bedrijven en het georganiseerde bedrijfsleven. Vier personen uit het bestuur namen ook deel, ter ondersteuning van de missie en om op sociaal en cultureel vlak nieuwe contacten te leggen. Een kort verslag.

KRACHTEN BUNDELEN

Tijdens een discussie-forum met vertegenwoordigers van het maritieme bedrijfsleven uit Varna kwamen diverse onderwerpen naar

voren, zoals het niveau van onderwijs, werving van Bulgaarse technici en voorbeelden van succesvolle samenwerkingsprojecten.

Een van de vragen was hoe maritieme en tech-

*Delegatie neemt een kijkje aan boord van een schip bij scheepswerf Dolphin in Varna.
Foto: Jan Tito*

nische opleidingen aantrekkelijker kunnen worden gemaakt voor Bulgaarse jongeren. Een idee hiervoor was om bijvoorbeeld het onderwijs moderner te maken met andere leermethoden zoals een 'virtual engineer office'. Ook de wervingsmethoden kunnen 'sexyer'. 'Join forces' met Nederlandse bedrijven en instellingen adviseerde ambassadeur Tom van Oorschot.

VOORKOMEN 'BRAIN-DRAIN'

Verder was één van de doelen het bezien van de mogelijkheden voor de werving van personeel onder afgestudeerde Varnese technici voor de metaalbewerking. In deze sector bestaat in de Drechtsteden een groot tekort. Echter het werd direct duidelijk dat ook in de regio Varna hierbij kwalitatieve tekorten bestaan. Daarom zou onze werving er op gericht moeten zijn dat jonge Bulgaarse technici in de Drechtsteden in een bepaalde periode ervaring kunnen opdoen en daarna weer terugkeren naar Bulgarije. In Bulgarije voegen ze dan een nieuwe dimensie toe aan de kwaliteit van de productie en daarmee aan de concurrentiekracht van de Bulgaarse bedrijven. Een 'braindrain' moet zeker worden vermeden.

NIEUWE OPDRACHTEN

Naast het forum waren er 'business-to-busi-

Overhandiging van cheque door burgemeester Brok aan directrice Riviera.

ness'-meetings voor de delegatie-leden. De eerste geluiden daarover zijn positief. Op de avond voor vertrek besloten IHC en Dolphin Shipyard om samen een vijfde schip te bouwen. Daarnaast sloot het Dordrechts Museum een contract met het Archeologisch museum in Varna om het goud van de Thraciërs in 2016 te kunnen vertonen.

Bij de Naval Academy in Varna liggen voor de Drechtsteden ook mogelijkheden. De werkring van een zeer groot deel van de afgestudeerden bevinden zich namelijk buiten Bulgarije. Deze academie is een belangrijke bron van academisch geschoolden op nautisch en technisch gebied.

RESULTATEN VAN DONATIES

De delegatie van de stedenband (drie bestuursleden en de coördinator) heeft daarnaast diverse maatschappelijke en culturele instanties in Varna bezocht. Allereerst is Villa Rivièra bezocht, een dagverblijf voor volwassenen met een verstandelijke beperking. Daar heeft burgemeester Brok symbolisch een cheque van € 10.000,- overhandigd namens het bedrijf Alphatron. Villa Rivièra kan voor dit bedrag diverse projecten realiseren in het belang van de bewoners. Er bestaan al concrete plannen voor een broodoven en een tuinhuis voor buitenactiviteiten.

Ook is een bezoek gebracht aan Evrini, een organisatie in een achterstandswijk van Varna die opvang verzorgt voor kinderen van Roma en voor kinderen met een mentale beperking. Daaraan hebben de IHC-foundation en particulieren geld geschonken vanwege de overstrooming vorig jaar zomer in een deel van Varna. Zowel bij Villa Rivièra als bij Evrini werd onze delegatie met veel enthousiasme en dankbaarheid ontvangen.

EUROPEAN YOUTH CAPITAL 2017

Er zijn voorts contacten gelegd met een aantal jongeren-organisaties, onder andere omdat Varna in 2017 Jeugdhoofdstad van Europa is. Vooral van het contact met de jongerenorgani-

satie 'Traditions, spirits and culture' hebben wij veel verwachtingen voor 2016. Zij richten zich op het stimuleren van de interesse bij jongeren van tradities en folklore in muziek en dans.

Kijk op www.varna2017.bg voor meer informatie over hun benoeming en programma voor 2017.

CONCLUSIE: HUISWERK VOOR 2016!

Al met al waren de activiteiten binnen en parallel aan de handelsmissie naar Varna wat ons betreft zeer leerzaam en nuttig. Mede gelet op het 15-jarig bestaan van onze Stedenband in 2016 liggen er nog veel nader uit te werken activiteiten voor ons als huiswerk te wachten.

Rob Scheelbeek en Astrid Helder

Het goud der Thraciërs

In het najaar van 2016 komt in Dordrecht de tentoonstelling: **Het goud der Thraciërs**. Peter Schoon, directeur van het Dordrechts Museum, heeft dit bereikt tijdens de handelsmissie naar Varna in augustus. Als voorproefje geven wij je alvast meer achtergrond informatie over de Thraciërs en hun goud.

DUIZEND JAAR OUDE CULTUUR

Met de kunstschaten van de Thraciërs wordt aangetoond dat in de bodem van Bulgarije een duizenden jaren oude cultuur begraven ligt, wellicht de oudste van Europa. Het is boven-

dien een cultuur die zowel de invloeden van het Middellandse Zeegebied als van Klein-Azië, en zelfs van noordelijk Europa, heeft geabsorbeerd. Van het bestaan van de Thraciërs wordt in de literatuur voor het eerst mel-

Thracisch Goud, StierenBeker.

Bronzen helm van Thraciërs.

ding gemaakt door Griekse schrijvers, zoals Homerus, Herodotus en Euripides. Volgens hen bewoonden de Thraciërs het naar hen genoemde gebied aan de Zwarte Zee al tussen 1600 en 1200 voor onze jaartelling. De Thraciërs vochten in elk geval mee in de oorlog om Troje, zij het aan de verkeerde kant, die van de verliezers, de Trojanen.

GRIEKSE INVLOED OP THRACIË

Van de eigenlijke Thraciërs zijn geen archeologische overblijfselen van stedelijke nederzettingen bekend. De eerste steden, zijn in Thracië pas gesticht door Griekse immigranten. Vanaf de 8ste eeuw voor Christus verlieten duizenden Grieken hun thuisland, verbannen of op de vlucht voor de armoede. Zij verspreiden zich over heel het Middellandse Zeegebied, en ook in het gebied aan de Zwarte Zee. De Grieken namen hun ambachtelijke kennis, hun goden en de sociale structuur van hun geboorteland naar hun nieuwe thuis mee. Door hun inbreng zou de Thracische kunst tot bloei komen.

PAARDEN EN GOUD ALS GRAFGIFT

De Thraciërs beschikten over paarden en de koning had een bijna goddelijke status. Dat

kan een reden zijn waarom er bij het overlijden van een koning zoveel kostbare gouden voorwerpen als grafgiften meegegeven werden. Soms ging zelfs het paard met de dode mee het graf in. Men heeft daarnaast in tal van grafheuvels zilveren en bronzen beslag gevonden die het paardentuig sierden.

Alles wijst erop dat de Thraciërs in een hierna maals geloofden, waar de grafgiften als gebruiksvoorwerpen van dienst konden zijn. Veel over de godsdienst van de Thraciërs is echter niet bekend.

INRICHTING VAN EEN GRAFHEUVEL

De meeste stukken van goud en zilver zijn gevonden in de grafheuvels of tumuli, waarvan er in Bulgarije zo'n 20.000 zijn. Een tumulus moet men zich voorstellen als een konisch toelopende grafkamer gebouwd met natuursteen, waarboven aarde werd geworpen, zodat er een kleine heuvel ontstond. Begroeid met gras en struiken lijkt het om een natuurlijke heuvel te gaan. Het plafond van de grafkamer werd met fresco's versierd, veelal een voorstelling van een begrafenisstoet.

NIET ALLEEN GOUD MAAR OOK ZILVER EN KOPER

In Bulgarije kenden de bewoners, lang voor de Thraciërs, de metaalwinning. Zij bewerkten reeds koper, goud en zilver in het 4de millennium voor onze jaartelling. Deze lange geschiedenis wordt geïllustreerd aan de hand van voorwerpen in aardewerk, koper, brons, maar vooral in goud en zilver. De oudste gouden voorwerpen ter wereld, zijn afkomstig van het zogenoemde Graf van Varna. In dat grafveld werden in 1972 maar liefst 222 gouden voorwerpen gevonden, waaronder holronde, massief gouden armbanden.

Veel van deze fraaie voorwerpen zijn nu op tour door de wereld en zullen dus nu in het najaar van 2016 in ons eigen museum te Dordrecht te bewonderen zijn.

Madeleine Noteborn

Van communistisch grijs naar kleurrijk optimisme

- Varna vastgelegd door fotograaf Jan Tito

Als stedenband willen wij je natuurlijk kennis laten maken met Bulgarije en zusterstad Varna. In woord én in beeld. Alleen onze beelden waren al enigszins verouderd. Vandaar dat wij fotograaf Jan Tito vroegen om aan te haken bij de handelsdelegatie in augustus. Het resultaat is een fotoboek met de diverse gezichten van Varna. We stelden Jan Tito hierover enkele vragen.

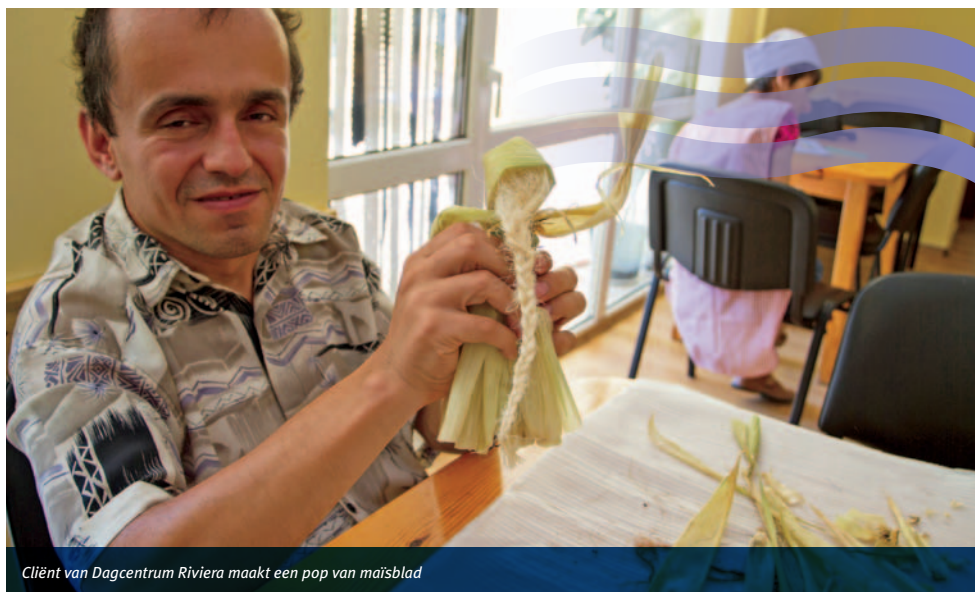
Welk beeld had je van Bulgarije en Varna voordat je vertrok?

Met mijn echtgenote heb ik eerst twee weken door Bulgarije gereisd en daarna voor twee weken een appartement gehuurd in Varna. Haar ouders hadden lang geleden een groepsreis gemaakt en ons beeld was door hen een beetje gevormd: we verwachtten mooie landschappen, veel kloosters en traditionele dorpjes. Dit kwamen we veel tegen. Maar ook sterk gemoderniseerde steden met brede wandelboulevards. We zagen dat veel aandacht wordt besteed aan kunst, cultuur en aan de eigen geschiedenis: oude binnensteden, zoals in Plovdiv, zijn gerestaureerd; resten uit de

Romeinse tijd worden goed bewaard; veel prachtige musea en kunstgalerieën.

Welk beeld heb je nu van het land en de zusterstad?

De restanten uit de communistische periode zijn beperkt en verwaarloosd. Het sombere grijs van toen lijkt vervangen te zijn door kleur en optimisme. Er wordt in Plovdiv hard gewerkt aan de voorbereiding van Culturele Hoofdstad van Europa 2019 en in Varna aan Europese Jeugd Hoofdstad 2017. We hebben een land gezien dat zich –met steun van de Europese Unie - op economisch gebied sterk ontwikkelt en moderniseert.

Clïent van Dagcentrum Riviera maakt een pop van maïsblad

Festival- en congressentrum, gastheer van het jaarlijkse filmfestival; beeld van de fototentoonstelling op de voorgrond.

Je had verschillende invalshoeken voor je reportage: de haven, cultuur, recreatie, onderwijs en zorg. Wat heb je daarover ontdekt?

Zoals altijd loopt een fotoproject altijd anders, hoe goed je het ook voorbereidt. De scholen waren met vakantie en de haven mocht ik niet bezoeken. Een scheepswerf wel. Daar heb ik de camera vooral gericht op arbeiders aan het werk. Verder heb ik me verbaasd over de vele kunstwerken in de stad, de speelgelegenheden voor de kinderen, de vele activiteiten voor de jeugd. Ik heb twee sociale projecten bezocht waar me de betrokkenheid en aandacht voor de jongeren met een beperking opviel. Met name die zorg voor elkaar heb ik geprobeerd vast te leggen. Dat blijkt altijd lastig als je wordt rondgeleid in een instituut. Als je niet goed oplet, word je een toeschouwer die van een afstand plaatjes schiet.

Wat vond je de meest bijzondere plek in Varna?

De meest bijzonder plek vonden wij het grote

Primorski park langs het strand. In die kilometers lange 'Sea Garden' is van alles te doen. Er is een Zeeaquarium, een Dolfinarium, een planetarium, een klein pretpark; er zijn restaurants en honderden bankjes om in de zon te zitten. Er worden voortdurend activiteiten georganiseerd zoals popconcerten, markten en fototentoonstellingen.

Ga je nog een keer terug naar Bulgarije en Varna?

Ik wil zeker nog een keer terug naar Varna. Het liefst om een fotoserie te maken over de problematiek van de Roma-populatie in de stad.

Benieuwd naar het fotoboek? Op onze website kun je enkele foto's bekijken en het fotoboekje bestellen. Ga naar www.dordrechtvarna.nl en kies de optie 'cultuur delen en proeven'.

De fotoreportage is mede mogelijk gemaakt door reisbureau Rodina Travel. (www.rodinatravel.com).

Bulgaarse kerst met Koledari en kerstman

Kerstmis is één van de grootste feesten in Bulgarije. De voorbereidingen starten begin december. Dan worden hele steden versierd met lichtjes en poppen van de kerstman. Elke familie versiert zijn huis en op straat zie je vaak mensen met kerstmutsen op lopen. Ik zal je vertellen hoe een typische Bulgaarse kerst eruit ziet.

VEGETARISCHE GERECHTEN EN KOLEDARI

's Ochtends vroeg op 24 december bereidt iedereen het diner voor kerstavond voor. Op de tafel moet een oneven aantal gerechten (voor geluk) zonder vlees staan, zoals bonen, paprika's met rijst, gedroogd fruit, koolrolletjes, walnoten, wijn en zelfgebakken rond brood. Vlees wordt weggelaten om de geest te reinigen. Het diner begint nadat het hoofd van de familie het vuur aansteekt met een stuk van de perenboom. De perenboom symboliseert vruchtbaarheid en een goed leven. Op deze manier wensen wij elkaar een gelukkig nieuw jaar. Het eten blijft de hele nacht op tafel staan zodat de zielen van overleden familieleden ook de gerechten kunnen proberen.

Na middernacht tot in de vroege ochtend kun je worden bezocht door 'Koledari'. Dit zijn jonge, ongetrouwde mannen gekleed in traditionele kleding die langs de huizen gaan en kerstliederen zingen. De families geven hen zoute krakelingen en in ruil daarvoor wensen de 'Koledari' hen gezondheid, geluk en een rijke oogst.

KADO'S EN LIEFDADIGHEID

Op 25 december bezoeken familieleden en vrienden elkaar. Kinderen en volwassenen geven elkaar geschenken. De jongsten geloven dat de kerstman cadeautjes achterlaat onder de kerstboom. Later op kerstdag maken Bulgaren meestal grote diners met vlees voor

Bulgaarse jonge mannen verkleed als 'Koledari' voor kerstavond.

Koledari mannen ontvangen van het hoofd van de familie eten en wensen hen veel geluk.

familie en vrienden. Eten en drinken delen is een belangrijk onderdeel van de Bulgaarse cultuur en wordt beschouwd als een manier van respect tonen.

Bulgaren houden van liefdadigheid. Iedereen is vastbesloten om het grootste Bulgaarse goede doel genaamd 'Bulgaarse kerst' te ondersteunen. Dit goede doel zet zich in voor de gezondheid van kinderen. Elk jaar gebeuren

er wonderen door hen.

(Zie ook www.bgkoleda.bg/en)

Ondanks de verschillen in onze feestmanieren, ben ik er zeker van dat Bulgaren en Nederlanders geloven in de magie van Kerstmis.

Maryana Ovcharova

COLOFON

Sinds 2001 heeft de gemeente Dordrecht een stedenband met Varna in Bulgarije. Onze stichting koppelt organisaties en instellingen uit de Drechtsteden en uit Varna aan elkaar om de maatschappelijke bewustwording en de betrokkenheid bij de zusterstad te vergroten. Ook zoeken wij financiers in Nederland voor projecten van samenwerkingspartners in Varna. Daarnaast richten wij ons op de inwoners van de Drechtsteden om hen te informeren en te enthousiasmeren over de grootste havenstad van Bulgarije, Varna. Dit doen wij tijdens culturele evenementen, met presentaties en via onze website en een nieuwsbrief.

Stichting Stedenband Dordrecht-Varna

Postbus 8062, 3301 CB Dordrecht

I. www.dordrechtvarna.nl

E. info@dordrechtvarna.nl

Redactie: Astrid Helder

Met bijdragen van: Rob Scheelbeek, Astrid Helder, Madeleine Noteborn en Maryana Ovcharova

Creatie: Drukkerij Dekkers Van Gerwen

Mede mogelijk gemaakt door:

Gemeente Dordrecht

Drukkerij Dekkers Van Gerwen, Dordrecht